

Príloha č. 3

Vyhodnotenie stanovísk doručených k oznámeniu o strategickom dokumente

Vyhodnotenie stanovísk doručených k Oznámeniu o strategickom dokumente

Obstarávateľ, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia ako rezortný orgán, zabezpečil vypracovanie oznámenia o strategickom dokumente s celoštátnym dosahom (ďalej len „oznámenie“) „Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy“ podľa § 5 ods. 5 a prílohy č. 2 zákona 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov“).

Oznámenie bolo podľa § 17 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov doručené Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky, odboru posudzovania vplyvov na životné prostredie a zverejnené v hromadnom informačnom prostriedku s celoštátnym dosahom a na webovom sídle www.enviroportal.sk a minzp.sk – podľa § 6 ods. 1 a § 17 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov dňa 6. 10. 2020.

Verejnosť mohla doručiť svoje písomné stanovisko k oznámeniu do 15 dní odo dňa, keď bolo oznámenie zverejnené podľa § 6 ods. 2. zákona o posudzovaní vplyvov. Celkovo bolo doručených 5 stanovísk, z ktorých 4 boli v lehote a 1 po lehote stanovenej na doručenie stanovísk k oznámeniu.

V lehote stanovenej na doručenie stanovísk boli k oznámeniu doručené nasledovné štyri stanoviská:

1. *Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor koncepcií a analýz, Bajkalská 27, P. O. Box 12, 820 07 Bratislava 27, list číslo 25628/2020/BA, zo dňa 22. 10. 2020*

Oznámenie o strategickom dokumente s celoštátnym dosahom: Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy - odpoveď

Vo svojom stanovisku Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „ÚRSO“) uvádza, že v rámci existujúceho Národného akčného plánu (NAP) Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy, je gestorom špecifického opatrenia:

ŠO 7.6. Zlepšenie podpory adaptácie u sociálne ohrozených obyvateľov a ľudí v chudobe, konkrétne

- ŠO 7.6.1. *Prijatť Koncepciu na ochranu odberateľov spĺňajúcich podmienky energetickej chudoby (ďalej len koncepcia)*

Pripomienky k bodu ŠO 7.6.1.:

- V súčasnosti, t. j. pre piate regulačné obdobie je platná koncepcia, ktorá bola predložená na rokovanie vlády dňa 05.06.2014 a ktorú vláda následne vzala na vedomie.
- Podľa zákona má regulátor predložiť a aktualizovať predmetnú koncepciu pred každým regulačným obdobím. Aktualizovaná koncepcia na nasledujúce t. j. šieste regulačné obdobie bola úradom koncom januára predložená na rokovanie vlády. Zároveň bola preklasifikovaná na informatívny materiál, a teda z neho nevyplývali žiadne úlohy. ÚRSO návrh koncepcie predložil ešte v apríli 2019, následné pripomienkovanie a odstraňovanie trvalo až do januára tohto roka. Po nástupe novej vlády bola koncepcia stiahnutá z rokovania vlády, s cieľom vypracovať nový materiál alebo aktualizovať pôvodný.

Všeobecné pripomienky k NAP:

- Na európskej úrovni zatiaľ nie je jednoznačné, či riešiť momentálne klimatickú krízu alebo obnovu hospodárstva. Z tohto dôvodu je dôležité a potrebné v súčasnom období stanovisko vlády, či nájde konsenzus medzi podporou zelenej ekonomiky a jej záchranou ako takou.

- Naštartovať dialóg s environmentálnymi organizáciami a iniciatívami¹ venujúcimi sa oblastiam klimatickej zmeny. Na Slovensku je množstvo odborníkov, ktorí chcú a vedia na týchto opatreniach konštruktívne spolupracovať. Klimatická kríza je previazaná so širokým spektrom oblastí a existuje množstvo riešení, ktoré majú význam aj z dlhodobého hľadiska.
- Prepojiť a nájsť synergie všetkých prierezových a špecifických opatrení NAP so strategickým dokumentom - Envirostratégiou 2030 – rozvoj OZE, odstránenie environmentálne škodlivých dotácií a regulácií, zákaz hydraulického štiepenia hornín atď.
- Iniciovať diskusiu, odborne prehodnotiť a zapracovať opatrenia/návrhy vyplývajúce z dokumentu “zelený reštart ekonomiky” v súlade s klimatickými opatreniami. Návrhy predstavili organizácie zatiaľ v štyroch oblastiach: energetika, obnova budov, vodozádržné opatrenia a poľnohospodárstvo.
 - o Časť. Obnoviteľné zdroje energie pre ľudí (z materiálu „zelený reštart ekonomiky“)
 - umožniť pripojenie nových projektov obnoviteľných zdrojov energie do sústavy;
 - v súlade s Envirostratégiou 2030 začať prípravu kritérií udržateľného využívania všetkých obnoviteľných zdrojov energie, ktoré plánuje SR schváliť do konca roku 2020;
 - podporiť vytváranie nových foriem združení obcí, podnikateľov a občanov, ktoré majú záujem vyvíjať projekty na energetickú efektívnosť, obnoviteľné zdroje energie (elektrárne z obnoviteľných zdrojov, systémy na ohrev vody, biomasové kotolne z miestneho odpadu a pod.).

Vyjadrenie k ŠO 7.6.1.: NAP by mal nadväzovať na aktivity ÚRSO v oblasti riešenia problematiky energetickej chudoby a ambíciou je podporiť zameranie opatrení v oblasti adaptácie aj na túto sociálnu skupinu. Adaptácia na zmenu klímy bude hlavne v sídelnom prostredí pre mnohých ľudí znamenať zvýšené náklady, ktoré bude potrebné brať do úvahy. Keďže ide o komplikovanú oblasť definícií a nadväzujúce technické a sociálne opatrenia, je v NAP toto opatrenie definované ako priebežné. Keď bude vládou SR vypracovaný nový materiál (alebo aktualizovaný pôvodný), plánujeme Konceptiu na ochranu odberateľov spĺňajúcich podmienky energetickej chudoby zapracovať do budúcej aktualizácie NAP (podľa uznesenia vlády SR č. 478/2018 je uložená povinnosť aktualizovať NAS do r. 2025).

Vyjadrenie k všeobecným pripomienkam k NAP: NAP bol pripravovaný v čase pred začiatkom krízy spojenej s COVID 19, v jeho aktualizovanej podobe plánujeme doplniť zdôvodnenie aj o potrebu súčinnosti medzi cieľmi obnovy hospodárstva a adaptácie na zmenu klímy. Na druhej strane je ambíciou NAP pôsobiť pro-rastovo v zmysle vytvárania nových pracovných príležitostí v oblasti zelenej a modrej infraštruktúry, či podpory agro-lesníckych opatrení. V prepojení NAP a financovania s viacročným finančným rámcom 2021 – 2017 vidíme príležitosti pre generovanie pracovných príležitostí aj v rurálnych oblastiach a pre ľudí

¹environmentálne organizácie a iniciatívy

- o CEEV Živica, Petra Ježeková, jezekova@zivica.sk
- o ExtinctionRebellion Slovensko, Karolína Gelatičová, xrslovakia@gmail.com
- o FridaysForFuture Slovensko, Jakub Hrbáň, j.hrban@gmail.com
- o Greenpeace Slovensko, Katarína Juríková, katarina.jurikova@greenpeace.org
- o Nestráčajme čas, Oto Hudec, oto.hudec@gmail.com
- o Platforma Budovy pre budúcnosť, Katarína Nikodemová, nikodemova@bpb.sk
- o Priatelia Zeme-CEPA, Juraj Melichár, melichar@priateliazeme.sk
- o Slovenská klimatická iniciatíva, Liliana Rástocká, rastocka@klimatickainiciativa.sk
- o Združenie Slatinka, Martina Paulíková, paulikova@changenet.sk
- o Znepokojené Matky, Lucia Szabová, lucia.szabova@gmail.com

s nižšou kvalifikáciou, ktorí sú krízou najviac zasiahnutí. Berieme túto pripomienku na vedomie a v aktualizovanej verzii NAP bude táto oblasť posilnená.

Súhlasíme s podporou otvoreného a konštruktívneho dialógu s environmentálnymi organizáciami a iniciatívami venujúcim sa zmene klímy pri implementácii NAP. Už vo fáze prípravy textu NAP došlo k širokej participácii zainteresovaných subjektov. Celkovo sa do prípravy NAP zapojilo 138 odborníkov a odborníkov zo všetkých kľúčových oblastí, ktoré by mal NAP pokrývať a dostali sme 181 vyplnených dotazníkov v rámci procesu analyticko-hierarchického hodnotenia. Táto skupina zahŕňala okrem predstaviteľov ministerstiev, samospráv a MVO aj podnikateľov. V tejto praxi by sme radi pokračovali aj pri implementácii NAP a hlavne jeho hodnotení a aktualizácií.

Návrh textu NAP vychádza a nadväzuje na schválenú Envirostratégiu 2030 ako aj na množstvo ďalších strategických dokumentov vlády SR. Vývoj v oblasti tvorby, prípravy a schvaľovania nových strategických dokumentov na Slovensku je v súčasnosti veľmi dynamický a ovplyvňuje aj pripravovaný NAP a jeho viacročný finančný rámec. V rámci prípravy NAP sa zohľadnili všetky relevantné strategické dokumenty, ktorých ciele a rámce môžu ovplyvniť alebo ovplyvňujú ciele v ňom definované.

2. Úrad Žilinského samosprávneho kraja, Komenského 2622/48, 010 01 Žilina, list číslo 06335/2020/ORR-2, zo dňa 16. 10. 2020

Oznámenie o strategickom dokumente s celoštátnym dosahom: Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy - odpoveď

Vo svojom stanovisku Žilinský samosprávny kraj ako dotknutý orgán v zmysle § 6 zákona č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej aj zákon) poukazuje na to, že v zmysle Zákona č. 50/1976 o územnom plánovaní a stavebnom poriadku územné plánovanie vytvára predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností v území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, na šetrné využívanie prírodných zdrojov a na zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt. Na základe uvedeného odporúčame definovať regulatívy implementovateľné do záväzných častí územných plánov so zreteľom na ich vykonateľnosť.

Vyjadrenie: Úloha územného plánovania v oblasti starostlivosti o životné prostredie a podpora trvalo udržateľného rozvoja je bezpochyby kľúčová, NAP ale nemá ambície ani možnosti ísť do úrovne regulatívov implementovateľných v záväzných častiach územných plánov. NAP definuje prioritné prístupy (napr. v oblasti zelenej infraštruktúry, napojenia územia) a vytvára rámec pre podporu implementácie adaptačných opatrení, pričom špecificky – v oblasti sídiel definuje hlavne podporné opatrenia a úlohy. Realizácia konkrétnych opatrení v území je v kompetencii samospráv, NAP ale vytvára rámec pre ich financovanie prostredníctvom priemetu priorit do plánovania pripravovaného viacročného finančného rámca a OP Slovensko 2021 – 2027.

3. Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, Rázusova 2A, 949 01 NITRA, list číslo CS 10272/2020; CZ 37764/2020, zo dňa 27. 10. 2020

Oznámenie o strategickom dokumente s celoštátnym dosahom: Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy - odpoveď

Vo svojom stanovisku Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja poukazuje na to, že strategický dokument „Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy“ nesmie byť v rozpore s Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja schváleným uznesením č. 113/2012 z 23. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 14. mája 2012 a jeho záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 2/2012 a ani s jeho Zmenami a doplnkami č. 1 schválenými uznesením č. 111/2015 zo 16. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 20. júla 2015 a ich záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 6/2015.

Vyjadrenie: Problém vzťahu medzi územnými plánmi a celoštátnymi strategickými dokumentami je MŽP SR známy a bol už riešený aj v iných prípadoch. MŽP SR v prípade NAP nenavrhuje žiadne opatrenia, ktoré by sa mali vykonávať v rozpore s Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja. Navrhované opatrenia poskytujú implementačný rámec pre opatrenia v oblasti adaptácie na zmenu klímy, pričom rešpektujú kompetenčný zákon. V prípade realizácie konkrétnych opatrení v území budú ich realizácie závisieť na konkrétnych podmienkach v jednotlivých krajoch a sídlach. V úvodnej časti NAP sa uvádza: „Navrhované opatrenia a úlohy budú realizované v súlade s platnou legislatívou Slovenskej republiky, pričom zohľadňujú kompetencie a možnosti centrálnych orgánov štátnej správy a samosprávy.“

4. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Sekcia krízového riadenia, Drieňová 22, 826 04 Bratislava, list číslo SKR-OO-2020/000140, zo dňa 21. 10. 2020

Oznámenie o strategickom dokumente s celoštátnym dosahom: Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy - odpoveď

Vo svojom stanovisku Ministerstvo vnútra SR predkladá nasledovnú pripomienku: V časti II. Základné údaje o strategickom dokumente v bode 7. Vzťah k iným strategickým dokumentom v časti – národná úroveň odporúčame: Na konci odseku „bodku“ nahradiť „čiarkou“ a doplniť nasledovné: „Národná stratégia manažmentu bezpečnostných rizík Slovenskej republiky.“ Zdôvodnenie poukazuje na dôležitosť koherencie medzi dôsledkami zmeny klímy a hrozbami identifikovanými v Slovenskej republike.

Vyjadrenie: Odkazy na Národnú stratégiu manažmentu bezpečnostných rizík Slovenskej republiky budú uvedené v NAP v časti Prierezové opatrenie 3: Efektívny systém manažmentu rizík vyplývajúcich zo zmeny klímy.

Oznámenie o strategickom dokumente, kde MV SR odporúča doplnenie stratégie, je prijatým dokumentom, do ktorého už nie je možné zasahovať a zákon o posudzovaní vplyvov ho neumožňuje upravovať. Oznámenie o strategickom dokumente je možné upravovať iba na základe §5 ods. 8 zákona o posudzovaní vplyvov, na základe ktorého oznámenie, ktoré nemá potrebné náležitosti podľa odsekov 5 až 7, vráti príslušný orgán najneskôr do piatich pracovných dní od jeho doručenia obstarávateľovi na doplnenie a určí rozsah jeho doplnenia.

Predmetná požiadavka sa však premietla do Správy o hodnotení strategického dokumentu, do kapitoly II. 6.3. Vzťah k iným strategickým dokumentom.

Po skončení lehoty stanovenej na doručenie stanovísk bolo k oznámeniu doručené jedno stanovisko:

1. *Úrad Bratislavského samosprávneho kraja, Sabinovská 16, 8205 Bratislava, list číslo 09334/2020/ZP-2, list zo dňa 23. 10. 2020, expedované 5. 11. 2020*

Oznámenie o strategickom dokumente s celoštátnym dosahom: Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy - odpoveď

Vo svojom stanovisku Bratislavský samosprávny kraj ako dotknutý orgán v zmysle § 6 zákona odporúča doplniť do textu NAP odkazy na Územný plán regiónu – Bratislavského samosprávneho kraja a ďalej doplniť do textu NAP odkaz na Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2014 – 2020, odkaz na Akčný plán Koncepcie ochrany a využívania zdrojov povrchovej a podzemnej vody v Bratislavskom samosprávnom kraji, ako aj odkaz na Katalóg adaptačných opatrení miest a obcí BSK na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Vyjadrenie: *V rámci prípravy NAP a špecificky oblasti adaptačných opatrení v sídelnom prostredí boli analyzované všetky dostupné materiály v oblasti vplyvov a riešení dôsledkov zmeny klímy vypracované na úrovni samosprávnych krajov a miest. Špecificky si riešiteľský tím preštudoval aj materiály vypracované BSK, ktoré veľmi pomohli pri definovaní opatrení a úloh na národnej úrovni. Zároveň ale, keďže ide o Akčný plán vlády Slovenskej republiky, tento musí nevyhnutne definovať prístupy z národnej úrovne. Z tohto dôvodu NAP menovite neodkazuje na materiály, ktoré majú rôzne zameranie a rôzny spôsob spracovania a nie je v rámci prípravy strategického dokumentu národného dosahu pri ich počte a spomenutej rôznorodosti nevyhnutné zahrnúť menovite všetky relevantné.*